

นัยสำคัญของผู้ก่อเหตุและเหยื่อที่ถูกข่มขืนในนวนิยายไทย*

The Significance of Rapists and Rape Victims in Thai Novels

วรรณะ หนูหมื่น (ปร.ด.)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาควิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Abstract

This research aims to search for the significance of rapists and rape victims in Thai novels. It was found that raping of protagonists has been an important issue of Thai novels since post- World War II period up to 2010's. All the 18 novels within the scope of this study convey the significance of raping by reflecting one or more social perceptions of rapists and rape victims as follows: 1) Rapists have ill-will and rape victims become stigmatized; 2) Rapists are criminals and rape victims are to blame for behavior that violate social norms; 3) Rapists and / or rape victims need psychological therapy; 4) Rapists belong to an upper social class while rape victims belong to a lower class; 5) Rapists and rape victims are worthless.

In their representations the novelists also encourage readers to reconsider sexual stereotypical values by expressing opinions concerning rapists' motivations and victims' lives after being raped. Their issues that challenge further contemplation include 1) psychological / mental infirmity and disaster in the lives of rapists and rape victims; 2) emotional weakness of rapists and rape victims and their regained self-determination; and 3) rapists' social privileges in contrast with rape victims' self-assertion strengthened by their lovers' morale support.

The novelists' criticism of weaknesses and strengths in both rapists and victims is a significant contribution towards a healthy society. In revealing both sides of human nature, especially by suggesting that sometimes rape victims are passive manipulators or perpetrators of the vicious circle, they have helped dismantle the society's stereotypical views concerning sexual harassment. It is the intention of the novelists to challenge sexual myths in Thai society so that its members can free themselves from negative values based on dehumanization in sexual relationship. In particular, these authors offer means for individuals to move beyond the illusion about virginity, to appreciate self-worth, and to maintain integrity against all odds.

Keywords : rapists, rape victims, Thai novels, significance

* บทความนี้มุ่งอภิปรายถึงนัยการข่มขืนที่ผู้แต่งได้ตีความและให้ความหมายต่อตัวละครผู้ก่อเหตุและตัวเอกผู้ได้รับผลกระทบ อันเป็นผลการศึกษาส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องนัยการข่มขืนในนวนิยายไทย ซึ่งกองทุนวิจัยคณะมนุษยศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้การสนับสนุน

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งค้นหานัยสำคัญของผู้ก่อเหตุและเหยื่อที่ถูกข่มขืนในนวนิยายไทย โดยศึกษาปมขัดแย้งของเรื่องในตัวเอกถูกข่มขืน ตั้งแต่งานช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึงต้นทศวรรษ 2550 นวนิยายทั้ง 18 เรื่องในขอบเขตการศึกษาได้นัยสำคัญถึงการข่มขืนด้วยการกระตุ้นให้พิจารณาถึงความหมายของผู้ก่อเหตุและเหยื่ออย่างถี่ถ้วน ข้อเรียกร้องดังกล่าวท้าทายวิจารณ์งานให้ขบคิดถึงประเด็นต่อไปนี้ 1) ความสทกปรกในจิตใจของผู้ข่มขืนกับความเชื่อว่าเหยื่อมีมลทิน 2) ความผิดทางกฎหมายของผู้ก่อเหตุกับความผิดที่เหยื่อไม่อาจประพฤติดตามจารีตได้ 3) ความจำเริญที่ผู้ก่อเหตุ หรือเหยื่อต้องรับการบำบัดทางจิต 4) ความสูงศักดิ์ของผู้ก่อเหตุ กับความต่ำต้อยของเหยื่อ 5) ความไร้ค่าของผู้ก่อเหตุหรือเหยื่อที่ถูกข่มขืน

แง่มุมทางความคิดที่ปลูกเร้าความสำเนียงให้ใคร่ครวญคตินิยมทางเพศของสังคม ยังแฝงอยู่ในทัศนะผู้แต่งที่ให้ความเห็นต่อแรงขับเคลื่อนของผู้ก่อเหตุ และความเป็นไปในชีวิตของเหยื่อที่ถูกข่มขืน โดยมีประเด็นให้ขบคิดต่อไปนี้ 1) ความบกพร่องทางจิตกับความพิษานของผู้ก่อเหตุและเหยื่อ 2) ความอ่อนแอแต่ถูกคิดได้ของผู้ก่อเหตุและเหยื่อ 3) ความได้เปรียบทางสังคมของผู้ก่อเหตุ กับการยื่นหยัดได้ของเหยื่อที่มีแรงเสริมจากคนรัก

อนึ่ง การวิพากษ์ถึงความอ่อนแอและเข้มแข็งที่มีอยู่ได้ทั้งในตัวผู้ก่อเหตุและเหยื่อซึ่งถูกข่มขืน ก็ถือเป็นนัยสำคัญที่เผยความเป็นมนุษย์ให้สังคมได้คลายความคิดสำเร็จรูปในการมองปัญหาคุกคามทางเพศ ยิ่งเมื่อผู้แต่งตีแผ่ให้เห็นว่าความเป็นไปแห่งการย่ำยีความเป็นคนนั้น เหยื่อผู้ถูกข่มขืนก็มีส่วนเสริมความหนักหนาของวงจรตราบเท่าที่ยังหลงยึดถือตามค่านิยมสังคม การสลายมายาคติทางเพศให้ได้เมื่อรู้จักแยกแยะความหมายสำหรับตนเอง จึงเป็นความมุ่งหวังของผู้แต่งที่พยายามชี้หนทางแห่งการอยู่เหนือกฎเกณฑ์สมมุติเรื่องพรหมจรรย์ อันชี้ขาดคุณค่าความเป็นคน

คำสำคัญ : นัยสำคัญ นวนิยายไทย ผู้ก่อเหตุข่มขืน เหยื่อที่ถูกข่มขืน

ความนำ

การค้นหานัยสำคัญของตัวละครผู้ก่อเหตุ ข่มขืนและเหยื่อผู้ได้รับผลกระทบ อันปรากฏใน นวนิยายไทยนั้น มีข้อพึงตระหนักต่อการค้นคว้า โดยในฐานะที่ประเด็นการศึกษาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ วิธีคิดในจารีตทางเพศของไทย นักวิชาการสาย สังคมศาสตร์จึงเสนอให้วิเคราะห์บรรทัดฐานที่มีผล ต่อการตีความชีวิตด้วย(ศรีศักร วัลลิโภดม, 2536: 17) ขณะเดียวกันการมุ่งหานัยสำคัญของประเด็นที่ หมิ่นเหม่ต่อคุณค่าทางเพศข้างต้น ก็ควรพิจารณา ความหมายซ่อนเร้นในมุกกลับของข้อขัดแย้งเหล่านี้ ด้วย เพราะวิธีคิดของสังคมไทยมีมาตรฐานทางเพศ หลายอย่างที่เลื่อมซ้อนกัน การให้ความหมายต่อ ‘คนชายขอบ’ ดังกรณีการข่มขืนนั้น เราควรวิเคราะห์ ด้วยมุมมองที่“เน้นความซับซ้อน”และ“ไม่ยึดติด ความคิดของคู่ตรงข้าม”(อานันท์ กาญจนพันธุ์, 2548: 106,115,187) ข้อพึงตระหนักข้างต้นแม้จะมาจาก มุมมองของนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์ แต่ทัศนะ ดังกล่าวก็สอดคล้องกับข้อชี้แนะทางการศึกษาด้าน มนุษยศาสตร์ ซึ่งนักวิจัยอาวุโสย้ำว่าการตีความหมาย ชีวิตผ่านงานวรรณกรรมนั้น ไม่เพียงยุติเพียง “การค้นหา ข้อเท็จจริง” สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าคือ “การไตร่ตรอง ไคร่ครวญเพื่อแสวงหาความหมายและคุณค่าของ มนุษย์”(เจตนา นาควัชระ, 2538: 226) อย่างไรก็ดี ความหมายและคุณค่าของชีวิตหรือความเป็นมนุษย์ นั้น ก็ไม่ได้ “สะท้อน” นิยามผ่านวรรณกรรม “อย่าง ตรงไปตรงมา” แต่ต้องตีความภาพตัวแทนดังกล่าวว่า “ถูกประกอบสร้างขึ้นด้วยการหยิบเลือกเอาคุณลักษณะ ต่างๆ ทางสังคมมาประสมกัน เพื่อนำเสนอความ หมายและคุณค่าบางอย่าง...สู่การรับรู้ของสาธารณะ” (นพพร ประชากุล, 2548: 12)

กรอบโครงแห่งการทำความเข้าใจเนื้อหา วรรณกรรม ที่เสนอแนะวิธีการค้นหาความหมาย แห่ง การย่ำยีทางเพศดังอธิบายมาข้างต้น ผู้วิจัยจะยึด

เป็นแนวทางการวิเคราะห์นวนิยายไทยที่สื่อนัยสำคัญ ของการข่มขืน ทั้งนี้หลักการคัดสรรบทประพันธ์ จะพิจารณาจากปมขัดแย้งของเรื่องที่มีความเกี่ยวพัน ถึงนัยการข่มขืนตัวเอก และประเด็นดังกล่าวต้อง ส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินเรื่อง พร้อมกับแฝง ความหมายหลักในแก่นเรื่องด้วย

อนึ่ง นวนิยายที่อยู่ในขอบเขตการวิจัยตาม หลักเกณฑ์ข้างต้น ประกอบด้วยงานที่ประพันธ์ขึ้น ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ช่วงทศวรรษ 2500 ถึงต้นทศวรรษ 2550 ดังนี้ ดาวพระสุรค์ สวรรค์เบี่ยง คุณหมอช่วยด้วย ลำ่ กวนน้ำค้าง เงาพระจันทร์ ผู้หญิงคนนั้นซื้อบุญรอด อันธการ หลังเที่ยงคืน มณีราวี เนื้อใน ปานดวงใจ ดอกไม้กลางเมือง มุมปากโลก ลับแลลายเมฆ กินบาปพรหมพิราม นางเอก สวรรค์ปิด

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาต่อนัยสำคัญของผู้ก่อเหตุและเหยื่อที่ถูกข่มขืนในนวนิยายไทย ผู้วิจัย ค้นพบประเด็นหลักคือ คำถามให้ไคร่ครวญถึงนัย การข่มขืน และอีกประเด็นคือทัศนะผู้แต่งต่อแรง ขับเคลื่อนของผู้ก่อเหตุ และความเป็นไปในชีวิต ของเหยื่อที่ถูกข่มขืน ดังจะวิเคราะห์เจาะลึกในแต่ละ หัวข้อตามลำดับ ต่อไปนี้

ข้อไคร่ครวญถึงนัยการข่มขืน

คำถามให้เพ่งพินิจนัยการข่มขืน คือข้อเรียกร้อง สำคัญที่เหล่าผู้แต่งกระตุ้นสังคมให้หันมาทำความเข้าใจประเด็นการย่ำยีทางเพศอย่างรอบด้านและ ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยมีลักษณะเด่นแห่งการสื่อความคิด ที่ฉายให้เห็นทั้งอิทธิพลทางสังคม และธรรมชาติส่วนลึก ของความเป็นคน ดังนี้

1. ความสกปรกในจิตใจของผู้ข่มขืน กับความเชื่อ ว่าเหยื่อมีมลทิน

1.1 สถานการณ์ชักนำให้ข่มขืน และตีตราเหยื่อ

คำจำกัดความของผู้ข่มขืนและเหยื่อที่มักถูกอ้างอิงความหมายตามบริบทของสถานการณ์ ถือเป็นนิยามในประเด็นการข่มขืนที่ผู้แต่งได้เรียกร้องให้วิเคราะห์อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยแสดงผ่านเหตุการณ์ล่วงละเมิดทางเพศอันเป็นฉากสำคัญในโครงเรื่อง ดังจะเห็นว่าแม้ผู้ก่อเหตุข่มขืนในผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด และดอกไม้กลางเมือง จะเป็นผู้ที่มิได้ดัดขึ้นในสังคมสูงกว่าตัวเอกหญิงที่ถูกล่วงเกินทั้งสิ้น แต่การที่ “เถ้าแก่” ข่มขืนบุญรอดในวัยแรกเริ่ม (15) คล้ายกับที่พิกุลในดอกไม้กลางเมือง ซึ่งอยู่ในฐานะคนใช้ ก็ถูกนายจ้างและลูกชายข่มขืนอยู่เสมอ (26) การข่มขืนนั้นผู้แต่งชี้ว่า ผู้ก่อเหตุได้รับอิทธิพลมาจากมายาคติของสังคม ที่หลงยึดถือในอำนาจของการมีฐานะที่เหนือกว่า ว่าเป็นความชอบธรรมที่มีอภิสิทธิ์ในการรังแกผู้ด้อยกว่า

นิยามของผู้ข่มขืนตามที่ถูกแต่งแสดงไว้ข้างต้น ชับซ้อนเกินกว่าจะสรุปว่าเป็นการโจมตีเรื่องของชนชั้น เพราะอย่างในเรื่องคุณหมอช่วยด้วย ผู้ที่บ่งการชาวบ้านให้รู้มโหรีหมอสารภี คือคู่แข่งในการชิงตำแหน่งกำนันกับพ่อตัวเอกหญิง เมื่อพิจารณาในแง่ของความลุ่มหลงในอำนาจที่ได้มากับตำแหน่งทางการเมือง ถือเป็นมูลเหตุหลักที่ครอบงำให้คิดวางแผนทำร้ายผู้อื่น ความหมายสำคัญของผู้ข่มขืน จึงแฝงนัยถึงผู้ที่ติดกับดักของการหลงยึดถือในอำนาจตามสถานะทางสังคม ความหมายดังกล่าวเห็นชัดยิ่งขึ้นเมื่อพิจารณากรณีที่ยามเสร็จในหลังเที่ยงคืน ระบายความกำหนด พร้อมกับแสดงอำนาจต่อกำไล เพื่อขดเชยความต่ำต้อยของตนที่อยู่ในระดับล่างของสังคม ส่วนความคิดของกำไลที่วนเวียนอยู่ว่าตนมีมลทิน “ไม่สะอาด” สำหรับสามี และ “ความเป็นแม่ของลูกก็ไม่งดงามบริสุทธิ์” (137) เมื่อพิจารณาในแง่ที่ผู้แต่งได้แฝงข้อวิพากษ์ให้เห็นระบบคิดของเพศหญิง ซึ่งมีคตินิยมเรื่องพรหมจรรย์เป็นอิทธิพลสำคัญของชีวิต

ความคิดของผู้หญิงที่ยึดว่าการเสียตัวคือข้อกำหนดแห่งการตกเป็นของฝ่ายชาย ถือเป็นคตินิยมทางเพศที่มีอยู่ในระบบคิดของบุรุษเช่นกัน และด้วยเหตุนี้เมื่อสตรีที่เป็นคู่ครอง หรืออยู่ในสถานะกรรมสิทธิ์ของบุรุษ มีตำหนิเพราะชายอื่น การได้รับรู้ว่าผู้หญิงอันเป็นสมบัติของตนต่างพร้อย ก็กระทบถึงความรู้สึกของชายที่เป็นเจ้าของเช่นกัน ดังกรณีของโปรย สามีกำไลในหลังเที่ยงคืน และทรงสวัสดิ์คู่หมั้นหมอสารภีในคุณหมอช่วยด้วย รวมถึงอดีตสามีมธุสรในเล่า คำตำหนิของตัวละครชายเหล่านี้ที่ว่าตัวเอกหญิงหลังรู้ว่าพวกเธอถูกข่มขืนนั้น คือการแฝงข้อวิพากษ์ถึงคตินิยมทางเพศของสังคมว่ามีอิทธิพลสูงสุดในการกำหนดนิยามที่ตีตราความต่างพร้อยของสตรี ขณะเดียวกันทั้งชายและหญิงต่างก็รับเอาระบบคิดดังกล่าวเข้ามากำหนดคุณค่าความเป็นคนด้วย

1.2 ความโสมมของผู้ข่มขืนกับการเผชิญปัญหาของเหยื่อ

ความโสมมของผู้ข่มขืนกับการเผชิญปัญหาของเหยื่อ ถือเป็นข้อสังเกตที่ผู้แต่งพยายามกระตุ้นให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจมากขึ้นต่อประเด็นการล่วงละเมิดทางเพศ โดยในแง่ความโสมมของผู้ข่มขืนนั้น มีคำอธิบายระบุไว้ในการผูกเรื่องอันเป็นประเด็นสำคัญว่า ผู้ก่อเหตุได้วางแผนเตรียมการเพื่อข่มขืนไว้ก่อนแล้ว พฤติกรรมดังกล่าวย่ำชัดถึงจิตใจในเบื้องลึกที่มีเจตนาจะทำร้ายผู้อื่น ดังที่พาณีในเงาพระจันทร์ และกัญญาในนางเอก ต่างก็ลวงให้พิมซึ่งเป็นตัวเอกหญิงของทั้ง 2 เรื่อง มาอยู่ตามลำพังกับตนเพื่อจะได้ข่มขืนอย่างสะดวก เช่นเดียวกับที่นายบุญทรงและ “เต็ด” ในสวรรค์ปิด ต่างก็คิดอุบายล่อลวงชลชาสน์ ตั้งแต่เขายังเป็นเด็กจรจัด แล้วนำมาล่วงละเมิดทางเพศที่บ้านตนเองเป็นเวลานาน และการที่ผู้ก่อเหตุกระทำชำเราเด็กนี้ ยังเป็นประเด็นที่เกิดขึ้นกับตัวเอกหญิงในมุมปากโลก กวนน้ำค้าง และลับแลลายเมฆ ด้วย

นอกจากนี้ การเสพสุขที่ผู้ก่อเหตุได้สมสู่บนความทุกข์ของเหยื่อ โดยเราให้เรเห็นความเลวมากขึ้นนั้น ผู้แต่งอีก 2 เรื่องคือ **ดอกไม้วางเมือง** และ **คินบารุพรหมพิราม** ก็ขยายความโสมมด้วยฉากแห่งความรื่นเริงคล้ายกับเป็น “มหรสพ” ขณะที่ผู้ก่อเหตุรุมโทรมเหยื่อซึ่งเป็นตัวละครหญิงในเรื่อง อย่างไรก็ดีเมื่อตัวเอกในแต่ละเรื่องถูกข่มขืนแล้ว การเผชิญปัญหาของผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศก็มีนัยต่างกัน โดยแม้ผู้แต่งจะไม่ได้ปฏิเสธว่าเหยื่อเหล่านั้นต่างก็รู้สึกตำหนิตัวเอง แต่การโทษตัวเองที่มีรอยด่างทางพรหมจรรย์นี้เอง สามารถปลูกให้เราเห็นการจัดการปัญหาของตัวละคร อันถือเป็นจุดหักเหสำคัญของชีวิตที่แสดงให้เห็นลักษณะต่างของความเป็นมนุษย์ กล่าวคือ ในกลุ่มแรกผู้แต่งชี้ว่าเมื่อตัวเอกตำหนิตัวเองแล้ว ก็ยังมุ่งทำหน้าที่ของตนต่อไปให้ดีที่สุด ดังกรณีของพิบูลใน **ดอกไม้วางเมือง** ที่ยังรับผิดชอบหาเงินเลี้ยงลูกสาวต่อไป ส่วนนภนภางค์ใน **ลับแลลายเมฆ** ก็อุทิศตนให้มูลนิธิเพื่อนหญิงเพื่อช่วยสตรีที่ถูกข่มขืน ขณะที่สารภีใน **คุณหมอช่วยด้วย** ก็ยังมุ่งจะทำหน้าที่หมอยาต่อไป ส่วนบุญรอดแม้เคยถูกเฝ้าข่มขืน ก็ยังรู้จักคิด ไม่ทำตัวเหลวแหลกเป็นเมียเช่าตามกระแสสตรีไทยในยุคทหารอเมริกัน เธอกลับตั้งหน้าทำงานขายเก็บเงินจนมีกิจการโรงกลึงเลี้ยงครอบครัวได้ ขณะที่มธุรสใน **ล่า** การตำหนิตัวเองมาพร้อมกับการมุ่งทำหน้าที่แม่ ซึ่งล่าอาชญากรทั้ง 7 เพื่อแก้แค้นให้ลูกที่ถูกรุมโทรมพร้อมกับตัวเธอเอง

อย่างไรก็ตามเรายังพบปฏิกิริยาในทางตรงข้ามที่ตัวเอกหญิงไม่สามารถยืนหยัดต่อไปได้ ความหมายของตัวเอกในกลุ่มนี้ ผู้แต่งร่วมกันอธิบายว่าต้นตอแห่งความอ่อนแอเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาในองค์ประกอบทางจิต ดังกรณีของเองใน **มูมปากโลก** ที่ในวัยเด็กถูกพ่อเลี้ยงย่ำยีจนต้องทำแท้ง และยังถูกคนรุมข่มขืนซ้ำอีก ความเจ็บแค้นที่ถูกชายข่มเหงซ้ำแล้วซ้ำเล่าเป็นเวลานาน คือสาเหตุของอาการทางจิต

ที่เอ็งใช้เพศสัมพันธ์เป็นเครื่องมือล่อลวงและควบคุมเพศชาย เพื่อชดเชยและแก้ลำบุรุษที่เคยกดขี่เธอ ส่วนปุนหอมใน **คาวน้ำค้าง** ที่ถูกข่มขืนถึง 3 ครั้ง จากชายที่แต่ละคนเธอได้ให้ความไว้วางใจ ปุนหอมก็มีอาการทางประสาทและหวงแหนคนรักเพราะกลัวการสูญเสีย การพยายามฆ่าตัวตายที่ปุนหอมกระทำไปนั้นที่แท้ก็เป็นปฏิกิริยาเพื่อเรียกร้องความสำคัญให้กับตนเอง นับว่าความแปรเปลี่ยนในชีวิตที่ไม่เหมือนกันระหว่างตัวเอกนี้ คือจุดเน้นที่ผู้แต่งพยายามแสดงความรอบด้านของความเป็นมนุษย์

2. ความผิดทางกฎหมายของผู้ก่อเหตุ กับความผิดที่เหยื่อไม่อาจประพาศตามจารีตได้

2.1 ข้อสังเกตต่อการข่มขืนเพศเดียวกัน

ข้อเรียกร้องให้ตั้งต้นพินิจความหมายของการข่มขืนเพศเดียวกัน มีขึ้นในนวนิยายไทยครั้งแรกเมื่อต้นทศวรรษ 2520 เรื่อง **เงาพระจันทร์** และปลายทศวรรษ 2540 เรื่อง **นางเอก** กระทั่งปลายทศวรรษ 2550 ได้มีผู้แต่งหญิงที่เริ่มเขียนนวนิยายเรื่อง **สวรรค์ปิด** เพื่อตีแผ่ชีวิตบุรุษที่ถูกชายรักร่วมเพศข่มขืน ขึ้นเป็นครั้งแรกหลังจากที่นวนิยาย 2 เรื่องก่อนหน้านี้ได้นำเสนอประเด็นที่นางเอกถูกหญิงรักร่วมเพศข่มขืนมาแล้ว นำสังเกตเป็นอย่างยิ่งว่าผู้แต่งนวนิยายทั้ง 3 เรื่องนี้ตระหนักถึงปัญหาการข่มขืนเพศเดียวกัน และตั้งคำถามถึงความรุนแรงทางเพศในรูปแบบดังกล่าวก่อนที่กฎหมายไทยจะมีการปรับแก้ให้ครอบคลุมถึงสถานการณ์ทางเพศภาวะข้างต้นในราวปี 2552 นี้เอง และถึงแม้กฎหมายไทยในช่วงแห่งการประพันธ์นวนิยายทั้ง 3 เรื่อง จะยังไม่มีบทลงโทษผู้ข่มขืนเพศเดียวกัน ผู้แต่งก็ได้แฝงการตัดสินเพื่อเอาผิดต่อพฤติกรรมแห่งการล่วงละเมิดทางเพศแบบดังกล่าวไว้ในจุดจบอันน่าอนาถของชีวิตผู้ก่อเหตุทั้ง 3 เรื่องแล้ว

ถึงกระนั้น เราก็ตกเห็นแง่มุมสำคัญที่ผู้แต่งผูกเรื่องให้คิดต่อว่าการที่ตัวเอกทั้งหลายพยายามลบ

ความรู้สึกผิดที่ถูกคนเพศเดียวกันข่มขืน โดยอาศัยเพศสัมพันธ์แบบชายหญิงตามประเพณี เพื่อล้างบาปที่ไม่อาจประพาศตามจารีตได้นั้น พฤติกรรมตัวเองที่ยึดบรรทัดฐานตายตัวเป็นกรอบของชีวิตนั้น มีความเหมาะสมชอบธรรมหรือไม่ อย่างไร ในเมื่อผลแห่งการกระทำดังกล่าวได้ทำร้ายตัวละครผู้เป็นคู่ครองด้วย ดังความเสียใจของภรรยาชลาสน์และภรรยาบุญทองใน **สวรรค์ปิด** เมื่อพวกเขารู้ว่ามีสามีเป็นเกย์ แต่ยังหลอกให้มาแต่งงานด้วยกันเพื่อจะได้ปกปิดสังคม เช่นเดียวกับเรื่อง **เงาพระจันทร์** ที่เอกพันธ์ต้องล้มเลิกงานแต่งงานกับพิมเมื่อรับไม่ได้ที่รู้ว่าตัวเองหญิงเคยถูกทอมข่มขืน ส่วนแผนก็ต้องหย่ากับพาณีเพราะเธอเป็นทอม ขณะที่พิมในนางเอกก็ทำร้ายจิตใจชายรุ่นพี่เมื่อไม่ได้รักเขาอย่างแท้จริง เพียงแต่อาศัยการมีเพศสัมพันธ์ด้วยเป็นเครื่องลางความรู้สึกผิดบาปที่พึงใจต่อความสัมพันธ์แบบหญิงรักหญิง เมื่อพิจารณาในแง่นี้เหล่าผู้แต่งก็ได้ให้คำตอบว่า การที่ตัวเองคิดถึงผู้อื่นมาเจ็ดปีเพื่อให้ตนสามารถดำรงเพศวิถีได้ถูกต้องตามจารีต นับเป็นการกระทำที่ผิดพลาด และในที่สุดผู้อ่านก็ได้ใคร่ครวญว่าความหมายแห่งการตัดสินใจผิดในฐานะมนุษย์ที่จะยึดเพียงเกณฑ์ของจารีตอย่างตายตัว น่าจะยังไม่เพียงพอต่อการพิพากษาความเป็นคน

2.2 ข้อสังเกตต่อการข่มขืนในครอบครัว

ประเด็นการข่มขืนในครอบครัวที่ปรากฏในนวนิยายไทย มีคู่ความสัมพันธ์แห่งรูปแบบของการล่วงละเมิดทางเพศที่หลากหลาย ทั้งในแง่สามีข่มขืนภรรยา ดังเรื่อง **เนื่อ** ใน **ส่วนในมุมปากโลก** ก็ยังแสดงชีวิตของเองตัวเอกหญิงที่ถูกพ่อเลี้ยงชาวอเมริกันข่มขืนเรื่อยมาตั้งแต่เธออายุ 14 ปี ความแปรปรวนทางจิตของผู้ก่อเหตุ ถึงจะถูกเน้นให้เป็นปัจจัยสำคัญของการข่มขืนในครอบครัว ผู้แต่งก็ยังแสดงให้เห็นความต่างของรายละเอียดแห่งความไม่คงที่ทางอารมณ์อันผลักดันให้ผู้ก่อเหตุในนวนิยายอีกกลุ่มหนึ่ง

แม้จะข่มขืนคนในครอบครัวก็มีเหตุผลแห่งความผิดที่ดูจะร้ายแรงน้อยกว่า ดัง **อันธการ** ที่ลูกชายตัวเองหญิงข่มขืนเธอในฐานะแม่แท้ๆ เพราะความไม่สมประกอบทางสมองที่เป็นออทิสติก ส่วนเรื่องที่พ่อข่มขืนลูกสาวก็คือ **ปานดวงใจ** โดยผู้แต่งชี้ว่าความอ่อนแอของพ่อตัวเองหญิงมาจากการโทษตัวเอง ที่ขับรถจนเกิดอุบัติเหตุให้ภรรยาที่นั่งไปด้วยเสียชีวิต ขณะเดียวกันการเมาจนขาดสติและยึดลูกสาวที่หน้าเหมือนแม่เป็นตัวแทนของภรรยาตน ก็ชักนำอารมณ์ให้พ่อข่มขืนตัวเองหญิงเพราะความรักและใคร่ไปพร้อมกันอย่างขาดการยับยั้ง

ขณะที่ภักย์ใน **ดาวพระศุกร์** ก็ข่มขืนตัวเองหญิงเพราะโกรธและหึงหวงที่เธอนำเงินจากชายอื่นมาถ่อถอนตัวเอง พฤติกรรมของภักย์ที่เป็นไปตามแบบฉบับพระเอกฉบับในนวนิยายประโลมโลกนี้ ผู้อ่านคุ้นเคยและรับได้กับปมการข่มขืนของเรื่อง เพราะช่วงที่ภักย์ขึ้นใจนางเอกนั้น เขาก็ยังไม่ได้รู้ว่า **ดาวพระศุกร์** คือลูกของญาติผู้พี่ การข่มขืนในครั้งนี้จึงถือเป็นข้อยกเว้นในความผิดของพระเอก พึงสังเกตเป็นอย่างยิ่งว่าในนวนิยายไทย มีการนำเสนอประเด็นการข่มขืนในครอบครัวอย่างหลากหลาย แม้ผู้แต่งได้ตั้งต้นให้ความหมายต่อผู้ก่อเหตุว่ากระทำเพราะความแปรปรวนทางอารมณ์ แต่การขยายรายละเอียดของระดับขั้นแห่งความรู้สึกปั่นป่วนจนนำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศนั้น ก็คือคำอธิบายที่ชี้ให้เห็นความซับซ้อนในตัวมนุษย์ที่มีความต่างกัน พฤติกรรมการข่มขืนในครอบครัวของตัวละครผู้ก่อเหตุที่ปรากฏในนวนิยายไทย จึงไม่อาจกล่าวดำเนินได้ทุกอย่างอย่างเต็มปากนัก

อย่างไรก็ดี เมื่อวิเคราะห์ตามข้อสังเกตข้างต้นก็อาจกล่าวได้ว่า การสร้างความหมายให้ตัวละครผู้ก่อเหตุข่มขืนในครอบครัวมีทั้งภาพที่ค่อนข้างเป็นสีดำ และขาวหม่นปะปนกันไป จุดประสงค์ก็เพื่อกระตุ้นให้สังคมได้ใคร่ครวญอย่างถี่ถ้วนถึงมาตรการ

แห่งการเอาผิดต่อการล่วงละเมิดทางเพศในครอบครัว ที่ต้องมีหลายระดับขั้นของบทลงโทษด้วย ทั้งนี้แม้ว่า ในช่วงเวลาแห่งการประพันธ์และเผยแพร่นวนิยาย ในกลุ่มดังกล่าว กฎหมายไทยจะยังไม่ครอบคลุมถึง ประเด็นที่สามข่มขืนภรรยา หรือลูกที่มีปัญหาทางสมอง ข่มขืนแม่ตัวเอง แต่ความก้าวหน้าที่น่าเขียนไทย เล็งเห็นปัญหาการข่มขืนในครอบครัว โดยแฝงนัย เสียศีลผ่านการไร้ความผิดทางบ้านเมืองของตัวละคร ผู้ก่อเหตุทั้งหลายมานี้ ที่แท้ก็คือการชี้ช่องโหว่ของ กฎหมายไทยนั่นเอง ส่วนประเด็นที่สำคัญยิ่งกว่า น่าจะเป็นการเรียกร้องให้ได้ขบคิดถึงความรอบด้าน ในการตราบทบัญญัติอย่างครอบคลุมผู้เกี่ยวข้อง และ ให้ใส่ใจต่อแง่มุมอันละเอียดอ่อนในความสัมพันธ์ของ บุคคลภายในครอบครัวด้วย

3. ความจำเป็นที่ผู้ก่อเหตุ หรือเหยื่อต้องการ บำบัดทางจิต

3.1 ข้อสังเกตต่อสภาพจิตที่ผิดปกติของผู้ก่อเหตุ

ในนวนิยายไทยที่นำเสนอประเด็นการข่มขืน มีข้อใคร่ครวญที่น่าสนใจประการหนึ่งคือ ผู้แต่ง ได้แสดงให้เห็นถึงสภาพจิตอันผิดปกติของผู้ก่อเหตุ ทั้งนี้อาจแทนความหมายว่าระดับความรุนแรงทางเพศ ที่ร้ายกาจเกินกว่าชั้นธรรมดา น่าจะเกิดขึ้นจากผู้มี ปัญหาทางจิต แต่ที่สำคัญยิ่งกว่าคือ เหล่าผู้แต่งต่างแฝง แง่มุมให้ได้คิดว่าสภาพจิตที่ผิดปกตินั้น อาจไม่ได้ แสดงออกอย่างโจ่งแจ้งให้ระมัดระวังตัวได้ทัน ผู้วิจารณ์ทางเพศยังอาจแฝงตัวหรือหลบซ่อนอยู่ใน สังคม กระทั่งถึงเป็นบุคคลที่มีภาพลักษณ์งดงาม หรือคนใกล้ชิดที่ไม่ล่วงรู้มาก่อนก็เป็นได้ และความ น่าหวาดหวั่นก็อยู่ที่ประเด็นหลังนั่นเอง

ข้อกระตุ้นวิจารณ์ญาณให้พินิจความเป็นมนุษย์ อย่างรอบด้าน โดยไม่ด่วนตัดสินเพียงสถานะสมมุติ หรือติดกับดักที่หลงเชื่อไปกับภาพภายนอก ได้ปรากฏ ผ่านนัยการข่มขืนที่ตัวละครผู้ก่อเหตุคือบุคคลที่ เหยื่อไวใจ แต่กลับชุกซ่อนความวิปริตทางเพศไว้

ดังรูปแบบของการรุมโทรมในคืนบาปพรหมพิราม ที่มีทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและหมอรวมอยู่ด้วย ซึ่งทุกคน ต่างก็มีการทางจิตชอบความรุนแรงทางเพศ (157-162) ส่วนเรื่อง **คุณหมอช่วยด้วย** ผู้รุมโทรมนางเอก ก็คือชาวบ้านในละแวกเดียวกัน ขณะที่เรื่อง **ดอกไม้ กลางเมือง** ผู้รุมโทรมเข้มแดงกลับเป็นลูกค้าที่ลวงมา ช้อบริการทางเพศ แต่ก็มีเพื่อนอีกนับสิบที่ย่ำยีเธอ ปางตาย (104) ความวิถิตารของตัวละครผู้ก่อเหตุ ไม่ได้มีเฉพาะบุคคลภายนอกครอบครัวเท่านั้น ผู้แต่ง ยังกระตุ้นให้ได้ขบคิดว่าหากพบเจอคนในบ้านที่กระทำ ขำเราอย่างวิปริต ความทรมานใจที่ถูกข่มขืนอย่างต่อเนื่อง กินเวลายาวนานกว่า ก็น่าจะเป็นบาดแผลผลกระทบ ที่สาหัส ดังเองใน **มูมปากโลก** ที่ถูกพ่อเลี้ยงข่มขืน มานานจนต้องและต้องไปทำแท้ง

ส่วนปลื้มใน **เนื้อใน** ต้องทนสนองความต้องการ ทางเพศให้ราชนผู้เป็นสามี ที่มีความมรณมากล้น ทั้งยังข่มขู่ปลื้มให้มีเพศสัมพันธ์หมักกับคู่หัวเมียที่เป็น เพื่อนของเขา (48) ขณะที่นัยของผู้ข่มขืนเพศเดียวกัน ผู้แต่งก็แฝงถึงการมีอาการทางจิตด้วย ดังใน **นางเอก** ที่พินิจเชิฐกับความรุนแรงทางเพศแบบหญิงรักหญิง ที่กัญญาข่มขืนเธอในรถ (154) และความวิปริต ทางเพศที่ใช้ความรุนแรง (sadism) ยังถูกสร้างเป็น ความหมายให้กับตัวละครชายรักร่วมเพศที่ก่อเหตุ ข่มขืนด้วย ดังที่ปรากฏในเรื่อง **สวรรค์ปิด** ข้อสังเกต ต่อสภาพจิตที่ผิดปกติของผู้ก่อเหตุข่มขืนดังกล่าว มานี้ มีความหมายสำคัญที่บรรดาผู้แต่งแฝงนัยว่า ปัญหาทางจิตของตัวละครที่ถูกคามทางเพศตัวเอง ก็คือภัยคุกคามทางสังคมด้วย

3.2 ข้อใคร่ครวญต่ออาการทางประสาทของเหยื่อ

ความไม่ปกติด้านจิตใจของตัวเอกภายหลัง ที่ถูกข่มขืน เป็นประเด็นที่ผู้แต่งแสดงควบคู่กับ การฉายให้เห็นถึงข้อบกพร่องทางจิตของตัวละคร ผู้ก่อเหตุ แต่ในความคล้ายคลึงที่ดูเหมือนจะมี ปัญหาทางใจเช่นเดียวกัน การสื่อเงื่อนไขในจิตใจ

ของตัวเอกกลับทำหน้าที่ให้ความเข้าใจต่อความบอบช้ำที่เผชิญ และเรียกร้องให้ได้ใคร่ครวญถึงท่าทีของสังคมและคนรอบข้างที่ปฏิบัติต่อเหยื่อด้วย ดังใน **ลับแลลายเมฆ “อาการกลัวความสัมพันธ์ทางเพศ”** ที่ตัวเอกหญิงฝังฝังอยู่ในใจ เป็นเหตุมาจากการเก็บกดที่ถูกข่มขืนในวัยเด็กเป็นเวลานานจนตั้งท้อง เธอจึงปฏิเสธทุกสิ่งที่พยายามร่วมหลับนอนในวันแต่งงาน ส่วนสารภีใน **คุณหมอช่วยด้วย** จะมีปมที่รุนแรงกว่า นกนภางค์ เพราะหลังถูกรุมโทรมเธอก็ประสบผลอนเป็นเหตุให้ต้องสูญเสียความน่าเชื่อถือในฐานะหมอ ขณะที่มธุสรใน **ล่าเมื่อเห็นลูกสาวเสียสติหลังถูกรุมโทรม** พร้อมกับเธอ ก็ถูกขืนไล่ล่าอาชญากรเหล่านั้นในฐานะแม่ที่แค้นแค้นให้ลูก นับเป็น **“การโต้กลับจากปฏิกิริยาที่ถูกเก็บกด”**

รูปแบบการตอบโต้ในจิตใจที่ตัวเอกเคยถูกข่มขืนมาก่อน ก็ปรากฏต่อเองในมุมปากโลก โดยเธอชดเชยความสูญเสียคุณค่าทางเพศของตนตาม **“กลไกปกป้องตนเอง”** ด้วยวิธีเข้าหาผู้ชายและเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้กระทำในความสัมพันธ์ทางเพศ หากจะกล่าวในภาพรวมที่ผู้แต่งได้แสดงอาการทางจิตของเหยื่อที่ถูกข่มขืนว่ามีลักษณะคล้ายคนเจ็บความปวดร้าวของตัวเอกเหล่านั้นก็ยังบ่งบอกความป่วยของสังคมด้วย พร้อมกันนั้นความปราชัยในการต่อสู้ทวงความเป็นธรรมจากสังคมทั้งในกรณีของมธุสร หมอสารภีและเอ็งหรือแม้แต่พิมกับปุนหอมที่สังคมภายนอกยังไม่เปิดกว้าง ก็น่าจะแทนความหมายสำคัญที่เหล่าผู้แต่งได้แฝงว่าความพ่ายแพ้เหล่านั้นเชื่อมโยงกับการไม่อาจพึงพิงโอกาสทางสังคมที่จะหยิบยื่นให้แก่เหยื่อผู้ถูกข่มขืนด้วย

4. ความสูงศักดิ์ของผู้ก่อเหตุกับความต่ำต้อยของเหยื่อ

4.1 บทบาทพระเอกผู้ร่ำรวย ที่ขืนใจนางเอก

ในนวนิยายประโลมโลก พระเอกมักเป็นผู้ข่มขืนตัวเอกหญิงเสียเอง เหตุผลที่ผู้แต่งพยายาม

ให้คำอธิบายคือเป็นเพราะพระเอกมีปมขาดรักในใจ ดังตัวเอกชายใน **ดาวพระศุกร์ สวรรค์เบี่ยงและมณีราว** ล้วนเป็นลูกกำพร้าทั้งสิ้น การโยนหาความรักจึงถูกสร้างให้เป็นเหตุผลสำคัญที่ชักนำให้ตัวเอกชายข้างต้นพากันข่มขืนนางเอก และพฤติกรรมนี้ก็ได้ถูกให้พวกเขาคิดว่าที่แท้แล้วการกระทำดังกล่าวก็เพื่อต้องการสร้างครอบครัวของตนเองให้อบอุ่น เพื่อชดเชยความรักที่ขาดหายไปนั่นเอง นอกจากคำอธิบายข้อแรกจะดูมีความชอบธรรมสำหรับพระเอกในนวนิยายประโลมโลกที่จะข่มขืนนางเอกได้ เรายังพบเหตุผลอีกข้อที่ผู้แต่งสร้างให้พระเอกเหล่านั้นล้วนอยู่เหนือกว่านางเอกทั้งในแง่สถานภาพทางสังคมและเรื่องเพศ ซึ่งเป็นไปตามนัยสำคัญของสังคมไทยที่ยังถือว่าอำนาจชายเป็นใหญ่ ดังนั้นการที่พระเอกล่วงเกินนางเอกแล้วได้ยกสถานะของพวกเขาสูงขึ้นมาจากความต่ำต้อย จนนางเอกเหล่านั้นได้รับความมั่นคงทั้งสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม โครงเรื่องในนวนิยายประโลมโลกที่พระเอกข่มขืนนางเอกจึงยังเป็นที่ยอมรับกันได้

ถึงกระนั้นก็ดี แม้ผู้แต่งนวนิยายประโลมโลกในขอบเขตการศึกษา ยังได้รับอิทธิพลแห่งอุดมการณ์ที่แฝงความเป็นใหญ่ของชายอยู่ แต่จุดเน้นที่เกิดขึ้นพร้อมกับการสวนทางของอำนาจแห่งเพศชาย ที่พยายามย้ำว่าตัวเอกชายต้องมีทั้งความรักและความดีเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุด จึงจะมีคุณสมบัติเป็น **“พระเอก”** ได้ ลักษณะเด่นดังกล่าวนี้ก็น่าจะถือเป็นคุณค่าเฉพาะที่ทำให้นวนิยายประโลมซึ่งมีฉากที่ตัวเอกชายผู้ร่ำรวยข่มขืนนางเอก เป็นโครงสร้างเด่นของเรื่องจะยังคงมีความหมายสำคัญที่กระตุ้นผู้อ่านให้ได้ใคร่ครวญถึงคุณสมบัติสำคัญแห่งความเป็นมนุษย์

4.2 บทบาทนางเอกผู้ต่ำต้อย ที่ถูกขืนใจ

นางเอกของนวนิยายประโลมโลก ในกลุ่มที่มีบทต้องถูกพระเอกขืนใจ ผู้แต่งมักประกอบสร้างให้มีความหมายเฉพาะที่ติดตัว นั่นคือ สถานภาพอันต่ำต้อย

และการยังดำรงพรหมจารีเอาไว้ได้ก่อนที่พระเอกจะข่มขืน ถึงกระนั้น แม้พวกเธอเสียพรหมจารีไป ผู้แต่งก็ชี้ว่านั่นยังไม่ใช่เครื่องหมายสำคัญสูงสุดที่จะทำให้เสื่อมค่าความเป็นคน ตราบเท่าที่นางเอกทั้งหลายยังหยิ่งในศักดิ์ศรีของตัวเอง การยังมุ่งดำรงเกียรติไว้ให้ได้โดยไม่ร้องขอความเห็นใจของพระเอกที่ล่วงเกินพวกเธออย่างไม่สำนึก แม้มองแง่หนึ่งอาจเห็นเป็นทิวทัศน์ของนางเอกตามแบบฉบับนวนิยายประโลมโลก แต่ในเบื้องลึกน่าสังเกตว่า การตัดพ้อที่นางเอกในดาวพระศุภร สวรรค์เบี่ยงและมณีราวีไม่ได้เรียกร้องทะเลาะวิวาทหรือคำเสียหยาจากพระเอก ลักษณะร่วมดังกล่าวดูจะเป็นจุดเน้นที่ผู้แต่งพยายามแสดงว่า การกระทำของเหล่านางเอกข้างต้นยืนยันได้ถึงคุณค่าของพวกเธอที่ไม่ได้วัดกันที่เชื้อพรหมจารี และการมีสถานภาพอันต่ำต้อยก็ไม่ได้หมายความว่าเธอจะมีความต่ำต้อยในฐานะมนุษย์ไปด้วย

คุณค่าความเป็นคนที่ไม่อาจประเมินอย่างตายตัวจากเปลือกนอกของสิ่งสมมุติ คือแก่นสารที่ผู้แต่งแฝงไว้ในการสร้างตัวละครเอกหญิงดังที่กล่าวมา และด้วยคุณสมบัติเด่นของพวกเธอนี้ เหล่าพระเอกในดาวพระศุภร สวรรค์เบี่ยงและมณีราวี จึงได้ตระหนักกับตนเองถึงคุณค่าของบรรดานางเอก อนึ่ง ความแนใจต่อคุณค่าตัวเองที่เหล่านางเอกเชื่อว่ามีพลังกระตุ้นเตือนสำนึกของฝ่ายชาย หากพิจารณาอีกมุมหนึ่ง ก็ถือเป็นความเชื่อมั่นในตัวเองชายด้วย โดยเฉพาะที่ฝากความหวังไว้กับ “มนิธรรม” และ “การถูกคิด” ของพระเอก ที่ได้เล็งเห็นทั้งความผิดของตัวเอง และเรียนรู้ว่า ถึงจะย้อนมาดำเนินตามจารีตด้วยการจัดงานแต่ง หรือทำให้ถูกต้องตามกฎหมายด้วยการจดทะเบียนรวมถึงให้สินสอดเงินทองเพื่อยกฐานะของนางเอก แต่องค์ประกอบภายนอกเหล่านั้น ไม่เพียงเหล่านางเอกจะไม่ได้ให้ความสำคัญ บรรดาผู้แต่งยังแฝงความหมาย ให้ใคร่ครวญว่า การชดเชยความบกพร่องที่คร่ำพรหมจารีของสตรีไป ไม่อาจทดแทน

อย่างเด็ดขาดได้ด้วยบทบาทบุญดีตามประเพณี หรือกฎเกณฑ์บ้านเมือง รวมทั้งทรัพย์สินทั้งหลายที่ฝ่ายชายมอบให้ แต่ความแนแนต่อการสำนึกผิด และความรักที่ผนวกกับการเล็งเห็นคุณค่าในเบื้องลึกของฝ่ายหญิงต่างหาก ที่จะเยียวยาบาดแผลในใจให้พวกเธอได้

5. ความไร้ค่าของผู้ก่อเหตุหรือเหยื่อที่ถูกข่มขืน

5.1 ความไร้ค่าของตัวละครผู้ก่อเหตุ

แม้ปรากฏความหมายบางประการให้เห็นแล้วว่า ตัวละครผู้ก่อเหตุข่มขืนในบางกรณี คือผู้มีใจโสมม และทำผิดกฎหมาย แต่ความเสื่อมถอยทางคุณธรรมดังกล่าว ได้ถูกประกอบสร้างให้ย่ำแย่ยิ่งขึ้นถึงความไร้ค่าของผู้กระทำการล่วงละเมิดทางเพศ โดยนัยสำคัญที่ผู้แต่งมุ่งสื่อสารคือความไร้ค่าต่อบ้านเมือง และไร้ค่าในการทำหน้าที่ต่อครอบครัว ในประเด็นความไร้ค่าต่อบ้านเมืองนั้น ปรากฏผ่านนัยของการเป็นภัยกับสังคม โดยเฉพาะลักษณะเด่นร่วมกันของตัวละครกลุ่มแรกที่มีภาวะปฏิทรศน์อันขัดแย้งในตัวเองระหว่างสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่บ้านเมือง แต่กลับทำผิดเสียเอง ดังหมอเหลิม กำนันผินและผู้ใหญ่ผัน ในกีนบาปพรหมพิราม ที่ต่างก็ถือผู้ข่มขืนนางบุญทั้งสิ้น ส่วนเรื่องสวรรค์ปิด นายบุญทรงนักการเมืองระดับประเทศ ก็กลับหลอกล่อกษายาจนมาล่วงละเมิดทางเพศเป็นประจำ

อนึ่งไม่ใช่แต่เฉพาะตัวละครเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่รังแกจิตใจตัวเอง ตัวละครในวงการการศึกษา ดังครูหอพักของเองในมูมปากโลก ครูพิมพ์ดีดของตัวเอกในอันธการ รวมถึงเจ้าของผู้เป็นครูในสถาบันกวดวิชาเรื่องคาวน้ำค้าง ต่างก็ข่มขืนตัวเอกหญิงทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามก็ดีกว่าข่มขืนที่ตัวเองประสบ ก็ไม่ได้มาจากการคุกคามของสังคมภายนอกเสมอ ผู้แต่งยังชี้ให้พิจารณาว่าตัวละครผู้ก่อเหตุอาจเป็นบุคคลในบ้าน ผู้กระทำความไร้คุณค่าต่อบทบาทของครอบครัว อาทิ ตัวละครที่อยู่ในฐานะพ่อ เช่น พ่อสุริสาในปานดวงใจ พ่อเลี้ยงเองในมูมปากโลก รวมถึง “แดด” พ่ออุปถัมภ์

ของชลชาสนีในสวรรค์ปิด ตัวละครพ่อเหล่านี้ล้วนข่มขืนตัวเอกผู้อยู่ในฐานะลูกทั้งสิ้น จึงมีคำถามชวนคิดว่าผู้สวมบทบาทพ่อข้างต้น ควรหรือไม่ที่ลูกจะให้ความเคารพหรือสำนึกบุญคุณ

อย่างไรก็ตาม เรายังพบประเด็นที่พึงพิเคราะห์อีกนั่นคือ นัยที่ผู้แต่งได้แฝงนิยามเชิงสัญลักษณ์ต่อตัวละครซึ่งข่มขืนตัวเอก โดยสิ่งที่ปรากฏอย่างโดดเด่นคือการประกอบสร้างให้ผู้ก่อเหตุมีความเชื่อมโยงกับสภาพสัตว์ อันแทนความหมายแห่งตัวตนว่าประพฤติดีชั่วไม่ต่างกับสัตว์เดรัจฉาน ดังใน หลังเที่ยงคืน ผู้เล่าบรรยายภาพขณะที่ยามเสรีข่มขืนกำไลว่า “ร่างยักษ์ของไทยยามค่อยๆ ทาบทับลงบนตัวหล่อน เหมือนงูใหญ่แผ่พังพาน...แล้วค่อยๆ ฉกกลืน” (132) อุปลักษณ์การกลืนกินรวมถึงที่ทำร้ายไปด้วยในลักษณะของอสรพิษที่ไวใจไม่ได้ก็ปรากฏใน อันตราย เมื่อตัวเอกหญิงฝันแล้วรู้ว่าลูกชายของตนคือผู้ทำร้ายและข่มขืนเธอในเหตุการณ์คืนก่อน ผู้เล่าบรรยายว่า “ความรู้สึกเธอคล้ายกับได้สัมผัส” (203) ขณะที่ลูกชายของเธอก็ออกคำสั่งให้ “ลูก...หิว” “เร็ว...หิว” (204)

ความตะกละตะกลามที่ถูกเน้น แฝงนัยให้ได้คิดว่าผู้แต่งซ่อนเร้นถึงการขาดความระบับยับยั้งของผู้ก่อเหตุ ที่มุ่งข่มขืนเพื่อสนองความต้องการของตนเป็นสำคัญเท่านั้น ภาพในความจำของหมอสารภีที่หวนนึกถึงจากที่เธอถูกรุมโทรมจึงเห็นเป็น “สุนัขป่ารุมเหยื่อ” (177ก) คล้ายกับสภาพนางบุญใน คืนบาปพรหมพิราม ที่ผู้เล่าบรรยายตอนที่เธอถูกรุมข่มขืนว่า เหมือน “ถูกหมูฝูงสัตว์กลุ่มรวม...สารพัด” (178) ความเถื่อนในสันดานดิบที่ผู้ก่อเหตุปลดปล่อยออกมาพร้อมกับอาการ “เห็นกระหาย” และ “การเปลือย” เนื้อตัวด้วยท่าทีที่ “แอบข่ม” ยังปรากฏในเรื่อง ดอกไม้กลางเมืองและลับแลลายเมฆ อีกด้วย โดยสัญลักษณ์ดังกล่าวแทนความหมายของตัวละครผู้ก่อเหตุข่มขืนว่าได้เปลือยสัญชาตญาณ

ที่เหมือนสัตว์ป่าออกมา ทั้งในแง่ของความเจ้าเล่ห์และความรุนแรงรวมถึงยังลอบทำร้ายเหยื่ออีกด้วย นิยามในภาพรวมแห่งความไร้ค่าของผู้กระทำการข่มขืนจึงถูกสรุปเป็นภาพตัวแทนของภัยร้ายอันน่ากลัวเสมือนลูกสัตว์ป่าหิวโซขย้ำเหยื่อ

5.2 คุณค่าของเหยื่อที่ถูกข่มขืน

แม้ในจารีตของสังคมไทยจะตีตราว่าเหยื่อที่ถูกข่มขืนเป็นผู้ขาดไร้คุณค่า แต่ผู้แต่งนวนิยายไทยได้สะท้อนความคิดเห็นที่ไม่ตรงเสียทีเดียวกับคตินิยมสังคม กล่าวคือ ตัวเอกหญิงกลุ่มแรกที่ถูกข่มขืนแม้มีความเสียใจถึงขั้นที่รับรอยต่างของตัวเองไม่ได้กระทั่งพยายามฆ่าตัวตาย ดังนภนภางค์ใน ลับแลลายเมฆ สารภีใน คุณหมอช่วยด้วย และคล้ายเดือนใน มณีนีร้าว แต่จุดเปลี่ยนที่ทำให้ตัวเอกเหล่านี้ลุกขึ้นมายืนหยัดอีกครั้ง ผู้แต่งต่างชี้ตรงกันว่าคือการได้รับรู้ความทุกข์ของเหยื่อความรุนแรงทางเพศที่พวกเธอสามารถเข้าไปช่วยเหลือได้ ความรู้สึกว่าตนเองยังมีค่าจึงผลักดันให้ตัวเอกทั้งสามอุทิศตนเพื่อสังคม นอกจากคุณค่าในแง่การอุทิศตนให้สังคมแล้ว ตัวเอกที่ถูกข่มขืนยังแสดงความหมายให้ได้ตระหนักถึงการมุ่งทำหน้าที่แม่อย่างเต็มกำลัง ดังมธุรสใน ล่า ที่ทุ่มเทชีวิตตนเองเพื่อแก้แค้นให้ลูกสาวที่ถูกกรมโทรมส่วนปลีใน เนื้อใน ก็ยอมแลกสมบัติส่วนตัวกับความสุขของลูก รวมถึงยังกล้าแตกหักกับสามีทั้งที่ก่อนหน้านี้ปลื้มอ่อนแอเหลือเกิน สิ่งกระตุ้นให้เธอกล้าและแกร่งก็คือความรักลูกนั่นเอง ขณะที่พิกุลใน ดอกไม้กลางเมือง กับตัวเอกใน อันตราย แม้ลูกของพวกเธอจะไม่สำนึกในรักของแม่ โดยดริกาเอาแต่เรียกร้องวัตถุตามยุคสมัยบริโภคนิยม ส่วน “ดาหนุ” ซึ่งเป็นอดีตติดก็ข่มขืนอันตราย แต่การที่พิกุลยังก้มหน้าขายตัวให้ดริกา มีของใช้ทัดเทียมผู้อื่น ส่วนอันตรายก็ยังไม่ทิ้งข้าง “ดาหนุ” ทั้งที่ตนก็เจ็บปวด ความทรนทานใจที่พิกุล กับอันตรายยอมแบกรับผิดกว่าให้ลูกต้องลำบาก บ่งบอกคุณค่าในฐานะแม่ของพวกเธอ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาตัวเอกที่ถูกข่มขืนในอีกกลุ่มหนึ่ง เราก็คพบว่า พวกเธอยังคงสร้างคุณค่าให้ครอบครัวได้พร้อมกับที่มีความตระหนักในคุณค่าตนเอง ดังตัวเอกในผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด กำไลในหลังที่ยังกิน และเข้มแดงในดอกไม้มากกลางเมือง โดยในเรื่องหลังสุดแม้เข้มแดงจะเป็น “คนอื่น” สำหรับเกิดกับลูกชาย แต่การที่สองแม่ลูกช่วยเธอหลังจากถูกรุมโทรมปางตาย เข้มแดงก็ได้ซาบซึ้งถึงคุณค่าของการมีชีวิตอีกครั้ง ความรักที่ได้รับจากสองแม่ลูกกระตุ้นให้เข้มแดงรู้ค่าของตน และตอบแทนถึงขั้นยอมแลกด้วยชีวิต เมื่อทราบว่าคุณคิดเชื่อเอดส์ เข้มแดงก็ซ่อนเงินทั้งหมดที่เธอหาได้ เก็บไว้ให้เป็นทุนแก่หัวนเพื่อเปิดร้านตัดเสื้อตามที่เธอฝัน ชื่อร้าน “เข้มแดง” ที่ลูกชายเกิดตั้งตามผู้มีคุณ จึงเป็นเสมือนคำประกาศคุณค่าของโสเภณีที่ชื่อเข้มแดง ส่วนบุญรอดที่แม่ลูกนายจ้างข่มขืนตั้งแต่เริ่มสาว เธอก็ยังรู้จักยับยั้งชั่งใจและรักษาความนับถือตนเองเอาไว้ได้ โดยไม่คิดยั่วยวนลูกชายครูอรพินทั้งที่เธอก็แอบชอบ ทั้งนี้ก็เพราะบุญรอดห่วงใยความรู้สึกครู จึงไม่อยากทำให้ผู้มีบุญคุณลำบากใจ ส่วนกับโรเบิร์ตนายช่างใหญ่ชาวอเมริกัน เธอก็ข่มใจไม่ไหวเอนไปกับอารมณ์ใคร่กระทั่งจดทะเบียนและสู่ขอตามประเพณีแล้ว เธอจึงยอมมีความสัมพันธ์ลึกซึ้ง นอกจากการดำรงตนอย่างมีศักดิ์ศรีทั้งที่ไม่ใช่หญิงพรหมจารี บุญรอดยังช่วยเหลือส่งเสียน้องๆ และสร้างกิจการโรงกลึงให้เป็นธุรกิจเลี้ยงครอบครัวได้อย่างสำเร็จอีกด้วย

ส่วนกำไลแม้มีโป๊เป็นสามีคนแรกเพราะถูกข่มขืน แล้วยังถูกข่มขืนซ้ำอีกหลังเธอออกจากบ้านโป๊ราย จนเธอได้ไต่ถามเป็นสามีคนที่สอง แต่ก็ถูก “ถีบส่ง” เมื่อข่มขืนหมดความใคร่ในตัวเธอ การตัดสินใจเป็นโสเภณีเพราะไม่คิดหวัง ฟังสามีอีกแล้ว แม้เป็นทางเลือกที่ดูจะหมิ่นเหม่กับ การพิจารณาว่ากำไลมีศักดิ์ศรีหรือไม่ แต่อย่างน้อยการตัดสินใจครั้งนี้ ก็บ่งบอกว่ากำไลได้ลุกขึ้นยืนเหนืออคตินิยม

แห่งความเป็นเมีย อันพ้นจากความเป็นสมบัติเฉพาะของผู้ชายไปได้ ส่วนในอีกทางหนึ่งการหนีไปของกำไลก็ทำให้โป๊รายได้ฉุกคิดถึงการทำหน้าที่พ่อ (203) และได้รู้จักความหมายลึกซึ้งของกำไลในอีกแง่หนึ่ง นั่นคือเธอยังเป็นแม่ของลูกเขาด้วย การไปประกันตัวกำไลที่ถูกจับฐานค้าประเวณี และขอร้องให้เธอกลับไปอยู่กับลูก บ่งบอกว่าเพราะกำไลเป็นเหตุผลในเบื้องต้นที่ผลักดันให้โป๊รายได้ก้าวพ้นทัศนคติทางเพศของสังคมที่ครอบงำผู้ชายให้ยึดติดกับพรหมจรรย์ของผู้หญิง อย่างไรก็ตามในตอนท้ายเรื่องที่กำไลตัดสินใจไปหาลูกหลังโป๊รายถูกแทงตาย การตระหนักในความ เป็นแม่ที่กำไลยึดมั่นให้ความสำคัญ ก็ได้ทำลายมายาคติของเธอที่เกรงว่าจะนำความแปดเปื้อนไปสู่ลูก

ข้อสังเกตที่พยายามกระตุ้นให้ตระหนักถึงมายาคติในสังคม และชี้ให้เห็นถึงความผิด-ถูกในบรรทัดฐานของศีลธรรมทางเพศนั้นมีหลายระดับ คือข้อวิพากษ์ทางวัฒนธรรมอันสำคัญที่เหล่าผู้แต่งแฝงความคิดเห็นให้ผู้อ่านได้ใคร่ครวญต่อการให้ความหมายถึงผู้ก่อเหตุและเหยื่อที่ถูกข่มขืน นอกจากนี้การดึงลึกลงสู่ธาตุแท้ของตัวละครที่ทั้งข่มขืนและถูกข่มขืนได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะรอบด้านของความ เป็นคนที่มีทั้งฝั่งที่อ่อนแอและเข้มแข็ง ความเข้าใจที่ผู้แต่งมอบให้นี้สามารถปลุกความสำนึกต่อการพินิจบุคคลอย่างถ่วงถ่วงและซับซ้อนให้รอบด้านด้วย อนึ่ง แม้มุมมองทางความคิดดังกล่าวจะนำเสนออย่างลุ่มลึกยิ่งขึ้นในประเด็นทัศนคติผู้แต่ง ดังจะวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

ทัศนคติผู้แต่งต่อแรงขับเคลื่อนของผู้ก่อเหตุ และความเป็นไปในชีวิตของเหยื่อที่ถูกข่มขืน

ทัศนคติผู้แต่งมีที่มาจากความชัดเจนในชีวิต และเป็นบ่อเกิดของแนวปรัชญาในการมองมนุษย์ จึงถือเป็น “สิ่งที่คุมการสร้างและดำเนินเรื่อง ตลอดจนการจัดวางนิสัยใจคอของตัวละคร” (วิทย์ ศิวะศรียานนท์, 2531: 115) อย่างไรก็ตาม ทัศนคติหรือปรัชญาของ

ผู้แต่งก็ไม่ได้บอกกล่าวเอาไว้โดยตรงไปตรงมา แต่จะแฝงในองค์ประกอบต่างๆ ของเรื่อง เช่น พฤติกรรมและความนึกคิดของตัวละคร หรืออาจจะแฝงไว้ในเหตุการณ์ของเรื่อง หรือจุดพลิกผันอันแสดงความเป็นไปของชีวิต รวมถึงแรงขับเคลื่อนแห่งการกระทำของตัวละครด้วย (ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, 2529: 146) ดังที่ผู้วิจัยจะได้วิเคราะห์ถึงสิ่งกระตุ้นเร้าของผู้ก่อเหตุข่มขืน และการจัดการกับชีวิตของเหยื่อ ตามทศนะที่ผู้แต่งตีความตัวละคร ต่อไปนี้

1. ความบกพร่องทางจิตกับความพินาศของผู้ก่อเหตุและเหยื่อ

1.1 ความบกพร่องทางจิตกับความพินาศของผู้ก่อเหตุ

ในทศนะของผู้แต่ง แรงขับเคลื่อนให้ผู้ก่อเหตุกระทำการข่มขืนหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการคุกคามทางเพศ มาจากการผลักดันของอำนาจฝ่ายต่ำในตัวเองและค่านิยมของสังคมประกอบกัน ดังนั้น ความบกพร่องทางจิตกับความพินาศของตัวละครผู้ก่อเหตุจึงฟ้องทั้งธาตุแท้ที่ชั่วร้ายในตัวบุคคลและข้อผิดพลาดทางคตินิยมของสังคม ดังในมุมปากโลก เอ็งตัวเองถูกพ่อเลี้ยงและคนรถข่มขืนอย่างวิธธารจนตั้งท้อง ความบกพร่องทางจิตของตัวละครพ่อเลี้ยงและคนรถที่ผู้แต่งกล่าวมาดีแต่ก็เพื่อยืนยันว่าธาตุแท้ชั่วร้ายซึ่งชุกซ่อนอยู่ในตัวคนนั้นมีอยู่จริง ขณะเดียวกันการผูกเรื่องให้แม่และยายต่างปกปิดเรื่องอื้อฉาวเหล่านี้เพราะเกรงกระทบต่อชื่อเสียงตระกูลผู้ดีเก่า แต่กลับขัดทอดความผิดมาที่เอ็ง พฤติกรรมของยายและแม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างวงจรปัญหาแล้วละเมิดทางเพศด้วย

ความบกพร่องทางจิตของผู้ก่อเหตุ ที่กินความมากกว่าเพียงผู้ข่มขืนโดยตรง ยังปรากฏในเนื้อในด้วย กล่าวคือ แม้เพิ่มเพชรจะไม่ใช่ว่ามีผู้ข่มขืนป्ली และยังดูเหมือนว่าเพิ่มเพชรเป็นเจ้านายที่ช่วยป्ली

จากราชนมาตลอด แต่ภายใต้ท่าทีที่คล้ายให้ความอนุเคราะห์ เพิ่มเพชรกลับมีความสุขที่เห็นป्लीเจ็บปวด โดยเฉพาะเมื่อรู้ว่าป्लीได้รับความทรมานทางเพศจากราชน เพิ่มเพชรจึงมี “ปมวิปริตทางเพศ” ด้วยเช่นกัน ส่วนในเรื่องเล่า ที่มุสรมองเห็น “ผืนรกลึง” อยู่ในตัวกลุ่มคนร้ายที่รุ่มโรมเรอกับลูก (244) ภาพตัวแทนผืนรกลึงนั้นคือนัยที่ย้ำถึงความชั่วของตัวละครผู้ข่มขืน และบ่งบอกความชอบธรรมแล้วที่ตัวเอกได้กำจัดความเลวนั้น ความพินาศของตัวละครทั้ง 7 ที่ข่มขืนมุสรกับลูก นับเป็นหายนะของความชั่วร้ายนั่นเอง นัยสำคัญนี้ก็ปรากฏในนวนิยายที่เสนอชีวิตรักร่วมเพศด้วย โดยในเรื่องสวรรค์ปิด ที่ชลชาสน์ตัวเอกชายถูกคู่ควงยิงตาย เมื่อเขาคิดดีจากหลังย้ายอีกหาธุระจนเบื่อหน่ายแล้ว จุดจบของชลชาสน์คือความหมายแฝงที่ผู้แต่งชี้ว่า รักร่วมเพศเป็นทั้งความบกพร่องทางจิตและคือความชั่วร้าย ความพินาศอันเกิดขึ้นจึงถือเป็นการรับกรรมจากบาปเวรที่กระทำนั่นเอง

1.2 ข้อบกพร่องทางจิตใจกับความพินาศของเหยื่อที่ถูกข่มขืน

ภายหลังที่ตัวเอกถูกข่มขืน ผู้แต่งแสดงทศนะให้เห็นว่า ข้อบกพร่องในจิตใจเกิดขึ้นได้ทั้งจากการเผชิญกับความรุนแรงทางเพศอันเลวร้ายในประสบการณ์ตรง และปัจจัยทางสังคมก็มีส่วนชี้นำความคิดให้ดำเนินชีวิตอย่างผิดพลาด หรือยังสับสนในการเลือกเส้นทางให้กับตัวเอง รูปแบบความพินาศของความ เป็นไปในชีวิตเหยื่อที่ถูกข่มขืน มีให้เห็นในดอกไม้กลางเมือง โดยพิกุลตัดสินใจเป็นโสเภณีหลังจากเชื่อว่าเมื่อถูกข่มขืนเสียพรหมจารีแล้ว คุณค่าในตัวก็หมดไป วิธีคิดของพิกุลมีพื้นฐานมาจากการที่เธอเป็นสาวชาวบ้านถูกกล่อมเกลามาจารีตในชนบทที่วัดคุณคำสตรีที่พรหมจรรย์ แต่ถึงกระนั้นผู้แต่งก็ได้แสดงทศนะให้เห็นว่า พิกุลเริ่มรู้ถึงการขาดไร้ศักดิ์ศรีของตัวเองยิ่งขึ้นเมื่อเธอหวนกลับมาขายตัวอีกครั้งหลังสามิตาย ในคราวนี้มุมมองของพิกุล

สะท้อนให้ผู้อ่านได้คิดว่า การเสียพรหมจรรย์ยังไม่ใช่ว่าความตกต่ำสูงสุดของชีวิตลูกผู้หญิง แต่การขายตัวที่แปรสภาพตนเองเป็น “สินค้า” ต่างหากที่ถือการสูญเสียความเป็นคนลง

ความสับสนในวิธีคิดจนมีปัญหาชีวิต ก็เป็นข้อขัดแย้งที่พบบ่อยในนางเอก ยังไม่อาจแก้ไขได้ลุล่วง ผู้แต่งชี้ว่าความหนักหน่วงที่พบบ่อยคือเลือกอัตลักษณ์ทางเพศให้ตนเอง โดยอำนาจใหญ่ที่เข้ามาบีบคั้นเธอคือความเข้มงวดของบรรทัดฐานสังคมที่ยังไม่เปิดกว้างต่อรักร่วมเพศ ขณะเดียวกันจิตใจในเบื้องลึกก็รู้สึกขัดแย้งเพราะเธอชื่นชอบกับความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศ วิฤตต์อัตลักษณ์ดังกล่าวนี้จึงแฝงทัศนคติของผู้แต่งว่า อำนาจของสังคมมีพลังมหาศาลในการสร้างความกดดัน ถึงขั้นอาจทำลายความสุขในชีวิตคนรักร่วมเพศด้วย อาการทางประสาทที่เห็นว่าตัวเธอรับผลกระทบจากสังคม ผู้แต่งในเรื่องเล่าก็ใช้เป็นอรรถาธิบายทั้งในแง่การแสดงความโหดร้ายและบกพร่องของสังคม โดยเฉพาะสำหรับประเด็นการข่มขืนที่กฎหมายของไทยยังไม่อาจมีผลบังคับใช้เพื่อเอาผิดอาชญากรได้เต็มที่ การตามล่าทวงคืนความยุติธรรมที่มธุรสกระทำเพื่อแก้แค้นให้ตนเองกับลูกสาว จนเธอเสียสติไปนั้น ความพินาศของเธอจึงถูกมองเป็นความน่าเห็นใจและความเข้าใจได้

เมื่อพิจารณาตามนัยข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าบทสรุปดังกล่าวคือข้อเรียกร้องของผู้แต่งที่กระตุ้นให้สังคมมีความเป็นธรรมแก่สตรีที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศด้วย และนี่ก็ยังเป็นคำอุทธรณ์ที่ผู้แต่งใน **มุมปากโลก** ได้แฝงความหมายไว้ในปมทางจิตและจุดจบของเรื่องเช่นกัน โดยสิ่งที่น่าสลดคือในกันบึงของจิตใจยังคงฝังจำและเจ็บปวดกับการถูกข่มขืนซ้ำแล้วซ้ำเล่า สภาพจิตที่คล้ายตายทั้งเป็นมานานแล้วคือแรงขับสำคัญที่เอ็งเลือกใช้ชีวิตอย่างผาดโผนในเรื่องเพศโดยไม่เห็นคุณค่าของการมีชีวิตอยู่ ก็ในเมื่อเธอมีสภาพคล้ายซากชีวิตอยู่แล้วจึงไม่แปลกที่เอ็ง

ไม่แสบต่อลมหายใจของตัวเอง นัยดังกล่าวนี้สะท้อนผ่านรูปแบบพิสดารเสี่ยงตายที่เธอทำอยู่ประจำเมื่อร่วมเพศกับชายอื่นกระทั่งเสียชีวิตในตอนท้าย ความน่าอนาถในชีวิตเอ็งที่ผู้อ่านได้ทำความรู้จัก คือความหมายที่ผู้แต่งส่งสัญญาณให้คิดถึงชะตากรรมอันเลวร้ายของเหยื่อผู้ถูกข่มขืนรายอื่น ๆ ที่คนจำนวนมากก็ยังคงไม่เข้าใจด้วยเช่นกัน

2. ความอ่อนแอแต่ถูกคิดได้ของผู้ก่อเหตุและเหยื่อ

2.1 ความอ่อนแอแต่ถูกคิดได้ของพระเอก

นวนิยายประโลมโลก ซึ่งข่มขืนนางเอก

ในนวนิยายประโลมโลก 3 เรื่องที่ศึกษา คือ **ดาวพระศุกร์ สวรรค์เบี่ยงและเมณีนีรา** พระเอกต่างข่มขืนนางเอกทั้งสิ้น ภูมิหลังที่ผู้แต่งสร้างตัวเอกชายให้ขาดแม่ตั้งแต่ยังเด็ก ปมโหยหาความรักอันละเอียดอ่อนของเพศหญิง จึงถูกสื่อผ่านการรุกเร้าข่มขืนนางเอกอย่างไรก็ตาม ถึงในเบื้องต้นตัวเอกชายใน นวนิยายประโลมโลกดังกล่าว จะมีลักษณะร่วมที่ความอ่อนแอต่ออารมณ์รักใคร่ แต่ผู้แต่งก็แฝงแง่มุมให้คิดถึงต่อว่าก็เพราะความอ่อนไหวง่ายนี่เองที่นำมาสู่ความละเอียดอ่อนทางอารมณ์ อันทำให้ตัวเอกชายเหล่านี้สะทกสะเทือนและได้คิดใคร่ครวญถึงคุณค่านางเอก รวมถึงเล็งเห็นความบกพร่องตนเอง

การคิดถึงคุณค่านางเอก แม้มีจุดเน้นสิ่งแรกทีพรหมจรรย์ของพวกเขาเมื่อพระเอกหวนนึกถึงฉากเสพสม แต่ผลพวงจากปฏิกิริยาแห่งความใคร่นั่นเองที่ชักนำให้พวกเขาได้เห็นคุณค่าด้านอื่นในวงกว้างของตัวเอกหญิง และเกิดเป็นสำนึกรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและชีวิตพวกเขาผู้ได้รับผลกระทบด้วย ที่น่าสนใจคือเหล่าผู้แต่งต่างพร้อมกันสื่อว่านิยามสุภาพบุรุษในความหมายของพระเอก นวนิยายประโลมโลก ไม่ได้เน้นการสร้างตัวเอกชายที่ขาวหมดจด แต่ความบกพร่องที่อ่อนแอต่ออารมณ์ใคร่ไปบ้างแล้วถูกคิดรับผิดชอบต่อการข่มขืนนางเอกได้

นั้นต่างหากที่คือเสน่ห์ของพระเอกในงานประเพณีนี้
 หนึ่ง เรายังพบสิ่งสำคัญที่บรรดาผู้แต่งสื่อให้
 ได้ย้อนคิดอีกว่า แม้ความใคร่จะไม่ใช่ว่าความรัก แต่
 ความใคร่ก็อาจเป็นปฏิกิริยาเบื้องต้นให้เริ่มสำรวจ
 ความคิดตัวเอง จนรู้จักแยกแยะความต่างของอารมณ์
 ทั้งสอง กระทั่งหยั่งถึงความรู้สึกที่แท้ในหัวใจตัวเอง
 ดังการเรียนรู้ความรักผ่านการถูกคิดได้จากประสบการณ์
 ความใคร่ที่เหล่านักชกชายล้วนข่มขืนนางเอกมาก่อน
 ทั้งสิ้นแล้วถึงจะเข้าใจตัวเองในภายหลัง

2.2 ความอ่อนแอแต่ถูกคิดได้ของเหยื่อที่ถูก ข่มขืน

ความอ่อนแอแต่ถูกคิดได้ของเหยื่อที่ถูกข่มขืน
 มีประเด็นสำคัญที่ผู้แต่งแสดงความเชื่อมโยงให้ได้
 ตระหนักว่า ทักษะทางเพศอันถือเป็นกรอบใหญ่ของ
 ชีวิตย่อมมีบทบาททั้งในแง่มาคาดคิดที่บดบังปัญหา
 หากปิดหูปิดตาทำตามอย่างไม่พินิจพิจารณา แต่
 ในขณะเดียวกันเมื่อรู้จักแยกแยะค้นหาความหมาย
 สำหรับตัวเอง นอกจากจะหลุดพ้นจากความคิด
 ตายตัวดังกล่าว ก็ยังสามารถหรือสร้างนิยามในเรื่องเพศ
 ขึ้นใหม่ และตั้งคำถามกับสังคมไปพร้อมกัน ดังการ
 เรียนรู้ของตัวเองที่ได้ประจักษ์ในภายหลัง อย่างเช่น
 ปลีในเนื้อใน แม้มีความอ่อนแอที่ถูกคิดตัวเองอยู่กับ
 ความหมายของการเป็นภรรยาอันมีหน้าที่สำคัญคือ
 สนองกามารมณ์ให้ราชนผู้เป็นสามี แต่เมื่อราชนเผย
 ชาติแท้ที่ “มักง่าย” และ “มักมาก” โดยไม่คำนึงถึงปลี
 กับลูก หรือความอบอุ่นในครอบครัว ตัวตนที่ราชน
 แสดงออกอย่างตรงข้ามกับความคิดเดิมของปลี
 จึงทำให้เธอได้ถูกคิด

นอกจากนี้การผูกตัวเองอยู่กับจารีตเรื่องเพศ
 ก็เป็นปัญหาใหญ่ของกำไลในหลังเที่ยงคืน โดยเธอ
 ถือว่าการเสียตัวเป็นเรื่องสำคัญของชีวิตลูกผู้หญิง
 และคือเงื่อนไขหลักที่ถูกมัดให้ต้องเป็นเมียด้วย
 คุณสมบัติเด่นที่กำไลเห็นว่าคอยกำกับความเป็นเมีย
 ที่ดี จึงเป็นความเชื่อสัจยต่อการเสียตัวกับสามีผู้เดียว

เท่านั้น เมื่อถูกข่มขืนเสร็จข่มขืนทั้งที่เธอมีโปรยแล้ว
 กำไลจึงแสดงความเชื่อตรงนั้นด้วยการหนีจากโปรย
 มาเป็นเมียข่มขืนเสร็จเพียงคนเดียว แต่คุณธรรมที่กำไล
 ยึดถือ โปรยกลับมองว่าเป็นการนอกใจ ส่วนข่มขืน
 ก็ตีค่าเป็นความใจง่ายจน “ถีบส่ง” กำไลเมื่อเขา
 เบื่อหน่ายความเห็นต่างที่ผู้ชายไม่เห็นค่าของเธอ
 ส่งผลให้กำไลถูกคิดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อจะยื่นหยัด
 เลี้ยงตัวเองด้วยการเป็นโสเภณี โดยไม่ยอมเป็น
 ทาสสามีอีกแล้ว (191) กระทั่งเมื่อโปรยถูกแทงตาย
 ขณะทวงค่าตัวให้กำไลจากแขกที่โก่งไม่ยอมจ่าย
 โศกนาฏกรรมของสามีทำให้กำไลได้คิดว่าที่แท้แล้ว
 แบบแผนของสังคมก็ไม่ได้มีรูปแบบตายตัวที่ถูกต้อง
 เสมอไป การกลับไปหาลูกเพื่อทำหน้าที่แม่อย่างไม
 หวั่นกับสายตาดำหนิของสังคม บ่งบอกทั้งในแง่ที่กำไล
 สลัดมายาคติได้พ้นและเล็งเห็นคุณค่าในตัวเองแล้ว

ความเวลาที่หลงตีค่าตัวเองว่าต่ำต้อยเพราะ
 อยู่ในช่องมาก่อน ก็คือปัญหาที่รบกวนใจนางเอกใน
 ดาวพระสุรกร์เช่นกัน ต่อเมื่อได้เห็นโสเภณีรุ่นพี่ต้อง
 ทนทุกข์เพราะหมดความสำคัญที่นักเที่ยวได้ทำลาย
 พรหมจรรย์ไปแล้ว และไม่เห็นความหมายของความ
 เป็นคนหลงเหลืออยู่อีก ดาวพระสุรกร์จึงได้ตระหนัก
 ว่าก็เพราะไม่รู้จักรักษาคู่ค่าของตัวเอง คนอื่นจึง
 มองไม่เห็นค่านั้นด้วย การถูกคิดได้ของเธอนำมา
 ซึ่งความกล้าในการขบถกับคตินิยมทางเพศของสังคม
 โดยอาชีพโสเภณีที่มีไว้บังหน้า แต่ไม่ยอมเสียพรหมจรรย์
 ใช้ตัวเองเพื่อสนองราคะให้นักเที่ยว กลับหาหญิงอื่น
 มาทำหน้าที่แทน ในแง่หนึ่งการกระทำดังกล่าวของ
 ดาวพระสุรกร์ก็คือการให้บทเรียนกับบุรุษที่หลงวัด
 คุณค่าสตรีที่พรหมจรรย์ อีกแง่หนึ่งเธอยังเยาะหยัน
 ความเขลานั้นด้วย พื้นที่ช่องที่ดาวพระสุรกร์เลือกอยู่
 อาศัยมาตั้งแต่แรกเริ่ม จึงเป็นที่ประกาศความรู้สึก
 ของเธอที่ไม่ได้หลงยึดติดกับมายาคติในเรื่องเพศ
 ตามจารีตของสังคมไทย ทั้งนี้ถึงผู้แต่งจะยังคงสร้าง
 ให้ดาวสุรกร์เป็นสาวพรหมจารีที่เสียให้พระเอกคนเดียว

แต่การเลือกให้เธอเติบโตและใช้ชีวิตในพื้นที่อันเสื่อมเสียเกียรติของกุลสตรี ก็ถือเป็นการพลิกแบบแผนของนางเอกนวนิยายประโลมโลก พร้อมกับตั้งคำถามสังคมและแฝงนัยถึงการวัดคุณค่าผู้หญิงเพียงที่พรหมจรรย์อย่างฉาบฉวย เช่นที่สื่อผ่านพฤติกรรมย้อนแย้งของนางเอกที่มองดูคล้ายมีมลทิน แต่ยังรักษาความบริสุทธิ์ไว้ได้

3. ความได้เปรียบทางสังคมของผู้ก่อเหตุ กับ การยืนหยัดของเหยื่อที่ได้แรงเสริมจากคนรัก

3.1 ความได้เปรียบทางสังคมของผู้ก่อเหตุ

ความได้เปรียบทางสังคมของผู้ก่อเหตุที่ผู้แต่งแสดงความหมายไว้ในประเด็นการข่มขืน มิได้มีขึ้นเพื่อโจมตีความต่างทางชนชั้นอย่างสูตรของวรรณกรรมเพื่อชีวิต แต่นัยความเหนือกว่าทางสังคมที่สื่อผ่านการละเมิดทางเพศ มีความหมายแฝงให้ผู้อ่านได้พิจารณาถึงวงจรแห่งการข่มขืนความเป็นคน และเหตุผลมูลฐานที่ผลักดันให้ยังเห็น ความอัปยศในชีวิตดังกล่าว ข้อสังเกตแรกคือการชวนให้พินิจถึงความพิการในแวดวงธุรกิจการงาน โดยตัวละครผู้ก่อเหตุจะมีตำแหน่งหรือฐานะที่สูงกว่า ดังเจ้าแก้วที่เข้าหาบุญรอดเป็นประจำ นายจ้างพิกลในดอกไม้กลางเมืองก็ข่มขืนเธอเรื่อยไป กัญญาที่เป็นเจ้านายพินในนางเอกก็ล่วงเกินลูกน้อง ส่วนนายบุญทรงในสวรรค์ปิดถ้อยศกดิ์ของการเป็นนักการเมืองใหญ่ล่วงละเมิดทางเพศเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหนุ่ม ๆ หลายคน ขณะที่ชลชาสน์ก็ล่วงละเมิดทางเพศผู้เป็นเสมียนไป บำเรอความใคร่ การผูกเรื่องให้ตัวละครผู้ก่อเหตุใช้อำนาจในตำแหน่งการงานกับการมีเงินย่ำยีลูกจ้างโดยผู้ต่ำต้อยกว่าก็ยอมจำนน ทั้งด้วยเหตุผลที่ต้องการเงินทองหรืออับอายไม่กล้าเปิดเผย เมื่อพิจารณาในแง่ที่ผู้แต่งแฝงให้คิดว่า ตัวละครผู้ถูกกระทำก็เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาด้วย พร้อมกันนั้นคนรอบข้างตัวเอกที่รู้เห็นการ ข่มขืน แต่ไม่ได้ช่วยเหลือหรือหยุดยั้งเพราะเกรงผลกระทบถึงตัวเองก็สมควรถูก

วิจารณ์ถึงความน่าละอายไม่น้อยกว่าผู้ก่อเหตุด้วย

นอกจากนี้ยังมีกรณีที่ตัวละครพ่อในป่านดวงใจ หลบความผิดที่ข่มขืนตัวเองผู้เป็นลูกสาวด้วยการอาศัยสถานภาพบุพการี โดยเหตุผลที่สุนิสาไม่เผยแพร่เรื่องของพ่อเพราะยังคำนึงถึงบุญคุณและพยายามเข้าใจว่าการกระทำดังกล่าวเกิดจากความเศร้าโศกที่พ่อเพิ่งเสียภรรยา ความกตัญญูที่สุนิสายึดถือ ดูจะเป็นมุมมองอันผิวเผิน และเทียบกับความตกต่ำของตัวละครพ่อไม่ได้เลย ยิ่งเมื่อเขาอาศัยเรื่องความรักและความเสียใจเป็นข้ออ้างของการขาดความยับยั้งที่ลูกสาว ซึ่งหน้าเหมือนแม่เป็นตัวแทนระบายอารมณ์ทางเพศ หลักการหรือศีลธรรมที่ สุนิสายึดถือจึงไร้ค่าเมื่อย้อนพินิจความบกพร่องทางจริยธรรมของผู้เป็นพ่อ

ความได้เปรียบทางสังคมที่ผลักดันให้เกิดการข่มขืนทางเพศ ยังเห็นได้ในตัวละครที่มีสถานะเป็น สามี และสวมบทข่มเหงภรรยา ดังที่ราชนกระทำการกับป्लीในเนื้อใน และโปรยกระทำการกับกำไลในหลังเตียงคืน ตัวละครชายทั้งสองมองความอดทนของตัวเองหญิงผู้เป็นภรรยาว่าคือความโง่ เช่นที่โปรยคิดกับกำไลว่าถึงให้อยู่ดอดอยาก “เลี้ยงแบบไหนหล่อทนก็อยู่ได้” (40) ส่วนราชนที่ได้สิทธิ์ในบ้านและที่ดินปลีก็เพราะ “เขาปะเลาะด้วยถ้อยที่หอมชอม” ทั้งนี้เสียงผู้เล่ายังเผยว่าเนื่องจากปลี “ใจอ่อนเอง” และ “ยอม” (44) ผู้อ่านจึงได้ตระหนักว่าการเอาเปรียบได้ของสามีก็นำมาจากการยินยอมด้วยของภรรยา ยิ่งในสถานะแห่งการบำบัดความใคร่ให้สามี ทั้งปลีและกำไลต่างถือเป็นหน้าที่ แต่โปรยกลับคิดต่างเพราะในเบื้องต้นที่เขาพูดเกี่ยวกับกำไลแล้วหลอกขื่นใจ เนื่องจากไม่ต้อง “ซื้อหาเอาตามช่อง” (48) ขณะที่ราชนก็ได้ปลดปล่อยราคะและครอบครองมรดกปลีด้วย ในแง่ที่สถานะตัวเองหญิงทั้งสองจึงเป็นเพียง “สมบัติ” ของสามีซึ่งพวกเธอก็รับรู้ อีกทั้งยังยกฐานะ “นาย” ตามความหมาย ของสามีให้ตัวละครชายผู้ครอบครองเธอด้วย เหมือนกับที่

ราชนและปรีชาก็คิดเช่นนั้น พวกเขาจึงถือสิทธิ์ทูตและทำตามอาณัติได้กับตัวเอกหญิง อนึ่งความเป็นนายที่มีอำนาจข่มเหงภรรยาให้เหมือนทาสนั้น ผู้แต่งยังแฝงนัยผ่านชื่อ “ราชน” และเพลงที่ปรีชาร้องเมื่อเข้าเขตบ้านว่า “เกิดมาเป็นไอสุริยราช”(74) ความอับลัษณ์ในชีวิตลูกผู้หญิงที่เป็นเมียแล้วถูกข่มเหง พิจารณาตามทีผู้แต่งแสดงไว้ข้างต้นนี้ ก็ชี้ชัดว่ามายาคติทางเพศมีบทบาทใหญ่ในการสร้างความชอบธรรมแห่งการกดขี่ข่มเหง

3.2 การยืนหยัดได้ของเหยื่อที่มีแรงเสริมจากคู่รักที่ใกล้ชิด

ในฐานะคิดที่ผู้แต่งเห็นว่าตัวละครผู้ถูกข่มขืนสามารถลุกขึ้นดำเนินชีวิตต่อไปได้ด้วยแรงหนุนจากคนรักนั้น ไม่ได้หมายความว่าตัวเอกหญิงดังกล่าวจะรอคอยกำลังใจของผู้อื่นฝ่ายเดียว ในทางตรงข้ามพวกเขากลับอาศัยความรักที่ตัวเอกชายมีให้ เป็นเพียงเครื่องนำทาง แต่ความตระหนักที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการรู้คิดที่ได้ค้นพบว่า ถึงอย่างไรก็ต้องหันหน้าเผชิญความปวดร้าวที่มีรอยต่างทางพรหมจรรย์ และยอมรับความจริงข้อนี้ด้วยตนเองให้ได้เสียก่อน นัยที่ไม่ทอดทิ้งต่อชะตากรรมจึงเป็นบทบาทเด่นที่บ่งบอกตัวตนของตัวเอกหญิงผู้ถูกข่มขืนด้วย และสำหรับการต่อสู้กับบาดแผลในใจดังกล่าว ปรากฏให้เห็นในพฤติกรรมและความคิดของปุนหอมเรื่องควานน้ำค้าง พิมในเงาพระจันทร์ สารภีในคุณหมอช่วยด้วย และนภณางค์ในลับแลลายเมฆ โดยแม้ตัวเอกหญิงใน 2 เรื่องหลังจะถูกตัดขาดความสัมพันธ์จากคู่หมั้นและชายที่แต่งงานด้วย ภายหลังที่พวกเขาารู้ความจริงว่าเธอถูกข่มขืน แต่การไม่ปกปิดหรือเหนียวรั้งเอาไว้ เท่ากับเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าตัวเอกหญิงเหล่านี้มีความเข้มแข็งโดยแท้

สิ่งที่พึงสังเกตคือ การที่พวกเขากลับบอกความจริงว่าเคยถูกข่มขืน ถือเป็นการเล่าเรื่องเพื่อแสวงหาคคุณค่าของตน (quest narrative) (ชุดิมา ประภาสวุฒินสาร, 2551: 135) ทั้งนี้แม้กำลังใจส่วนหนึ่ง

มาจากตัวเอกชายที่คอยเคียงข้างขณะที่พวกเขาเข้าสู่ฝันฟุ้งใจ แต่การต่อสู้กับบาดแผลในใจพร้อมกับที่สามารถเยียวยาตัวเองได้ ดังที่ปุนหอมกับพิมรักษาอาการซึมเศร้าหาย หรือสารภีกับนภณางค์ อดทนบำบัตจิตถึงสองสามครั้ง ผลลัพธ์ที่พวกเขากลับมาลุกขึ้นยืนหยัดได้อีก ก็ยืนยันข้อค้นพบสำคัญที่พวกเขาได้ตระหนักว่า ค่าความเป็นคนของตนไม่ได้เสียไปพร้อมกับพรหมจรรย์ที่ถูกทำลาย

อนึ่งแม้ตัวเอกหญิงทั้ง 4 เรื่องดังกล่าวมานี้จะยังมีชีวิตที่วนเวียนอยู่กับประเด็นการข่มขืนดังนภณางค์กับหมอสารภีที่อาสาช่วยมูลนิธิสตรีที่ถูกล่วงเกินด้วย ส่วนพิมกับปุนหอมก็ให้ความรู้ต่อการเตือนภัยจากการคุกคามทางเพศ พื้นที่ที่ดูเหมือนจะจำกัดสำหรับผู้ถูกข่มขืน หากมองในมุมหนึ่งที่เห็นว่าตัวเอกหญิงยังสามารถทำประโยชน์เพื่อสังคมได้ การสร้างให้พวกเขามีบทบาทดังกล่าวก็กลายเป็นการประท้วงให้ย้อนพินิจถึงอคติในการตีกรอบผู้ถูกข่มขืน ขณะเดียวกันข้อสังเกตที่พบว่าตัวเอกชายผู้รับได้กับรอยต่างของนางเอก มักเป็นผู้มีพื้นเพทางสังคมอันต่ำต้อย เช่นยศกับมันตาเป็นเด็กในบ้านปุนหอมกับนภณางค์ ส่วนแผนกับแสงตะวันก็มีตำหนิจากการหย่าร้างเป็นพ่อหม้ายมาก่อนที่จะแต่งงานกับพิมและสารภี แต่ที่น่าสนใจยิ่งก็คือ แม้ตัวเอกชายดังกล่าวดูภายนอกไม่สง่างามนัก พวกเขากลับเล็งเห็นคุณค่าที่แท้ของตัวเอกหญิง โดยไม่ติดยึดกับกฎเกณฑ์สมมุติของพรหมจรรย์ ปฏิภาณกลับแห่งความสูงส่งที่รู้จักอันสวนทางกับสถานภาพสังคมที่ถูกมองว่ามีตำหนิคือสาระสำคัญที่ผู้แต่งตั้งข้อสังเกตให้ใคร่ครวญถึงมายาคติแห่งการวัดคุณค่าคนที่สถานะภายนอกหรือเงื่อนไขจอมปลอม

สรุป

ความโดดเด่นของนวนิยายไทยที่นำเสนอประเด็นการข่มขืน มีนัยสำคัญให้ตระหนักว่า การตีความผสมปนเประหว่างवादในกรณีตัวละครผู้ออกเหตุและผู้รับผลกระทบนั้น คือข้อกระตุ้นที่ผู้แต่งเรียกร้องให้สังคมสลายอคติและความคิดสำเร็จรูปต่อการมองปัญหาการข่มขืนทางเพศ อนึ่งวงจรแห่งการเหยียดหยามศักดิ์ศรีที่แม้แต่ตัวละครผู้ถูกข่มขืนก็มีส่วนเกี่ยวข้อง ย่อมชี้ชัดว่ามายาคติในเรื่องเพศได้เข้ามาครอบงำผู้คนอย่างมากแล้ว ส่วนการจะปลดปล่อยตนเองออกมาได้ ก็ต่อเมื่อรู้จักแยกแยะความหมายสำหรับตนเองที่อาจไม่ตรงกับบรรทัดฐานสังคม เมื่อพิจารณาในแง่นี้จะพบว่า ผู้แต่งได้ฝากความหวังให้สำนึกถึงการเรียนรู้ว่าความถูกผิดในศีลธรรมทางเพศนั้นมีหลายระดับ มิใช่ยึดเพียงเกณฑ์สมมุติแห่งพรหมจรรย์ในการชี้ขาดคุณค่าความเป็นคนเท่านั้น

นอกจากนี้ การรวมศูนย์ของปัญหาความรุนแรงทางเพศที่ผู้แต่งได้เสนอไว้ในเรื่องนั้น ก็บ่งบอกธรรมชาติเบื้องต้นของมนุษย์ให้ได้เห็นทั้งการยอมจำนนต่อปัญหา การพ่ายแพ้ต่อสัจพจน์ด้านมืด รวมถึงการถูกครอบงำจากความไม่สมประกอบด้านค่านิยมทางสังคม แต่ขณะเดียวกันผู้แต่งก็ยังฉายให้เห็นด้านตรงข้ามของความเป็นคน ที่สามารถพิชิตความกลัวและความน่าละอายได้ด้วยปัญญาและความรัก การแสดงสาระสำคัญข้อนี้คือการมุ่งชี้ให้ตระหนักว่า พลังความคิดจะใช้ประโยชน์ได้ก็ต่อเมื่อต้องค้นพบแสงสว่างในตนเองด้วยความอดทนและเข้มแข็ง นัยต่อความเป็นคนที่สื่อผ่านความรุนแรงทางเพศข้างต้น จึงมีประเด็นที่ท้าทายให้ได้แง่ต่อกลไกทางสังคมและสัจพจน์ของมนุษย์ว่าไม่ใช่สิ่งมีอำนาจเบ็ดเสร็จ แต่ถึงกระนั้นตัวตนเบื้องต้นของคนเราก็มีความอ่อนแอให้ชวนหวั่นเกรงเช่นกัน อยู่ที่ว่าบุคคลจะรู้จักเฟ้นปัญหาและค้นพบคุณค่าแท้ด้วยตนเองหรือไม่

ขอบพระคุณ

- ศ.เกียรติคุณ ดร.กุสุมา รัชมณี
 - ศ.ดร.รินฤทัย สัจจพันธุ์
 - รศ.ดร.ดวงมน จิตรจักษ์ และ
 - รศ.ยุรฉัตร บุญสนิท
- ที่กรุณาแนะนำผู้จัดด้วยความเมตตา

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา อโศกสิน. 2535. *ลาวน้ำค้าง*. กรุงเทพฯ: หมายเหตุ.
- _____. 2539. *เนื้อใน*. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- _____. 2541. *สวรรค์เบี่ยง*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- ข.อักษรพันธุ์. 2524. *ดาวพระสุกัร*. เล่ม1(ก) และเล่ม2(ข). กรุงเทพฯ: อินทราสาสน.
- เจตนา นาควัชระ. 2538. “แนวทางวิจัยทางมนุษยศาสตร์” ใน *ทางไปสู่วัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์*. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: ผู้จัดการ.
- จำลอง ผึ้งชลจิตร. 2528. *หลังเที่ยงคืน*. กรุงเทพฯ: คนวรรณกรรม.
- ฉัตรนคร องค์กรสิทธิ์. 2551. *สวรรค์ปิด*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- ชุติมา ประภาสวุฒินาร. 2551. “เขียนชีวิต ลิขิตตัวตน: เรื่องเล่าความเจ็บป่วยในเอดส์ ‘ไดอารี่’”, *วารสารอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 37(มกราคม-มิถุนายน), 128-170.
- ทมยันตี. 2536. *ล่า*. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.
- _____. 2536. *อันธการ*. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.
- นพพร ประชากุล. 2548. “คำเสนอ” ใน *ผู้หญิงกับสังคมในวรรณกรรมไทยยุคฟองสบู่*. กรุงเทพฯ: มติชน.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. 2529. **แวนวรรณกรรม**.
กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.

โบตัน. 2543. **ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุณรอด**. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.

ประชาคม ลุนาชัย. 2545. **ดอกไม้กลางเมือง**.
กรุงเทพฯ: มติชน.

ประภัสสร เสวิกุล. 2540. **ป่านดวงใจ**. กรุงเทพฯ:
ดอกหญ้า.

ปิยะพร ศักดิ์เกษม. 2548. **ลับแลลายเมฆ**. พิมพ์
ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อรุณ.

พิริยะดิศ มานิตย์. 2552. “ความวิปริตทางเพศของ
อาร์นอล์ฟแห่งL'Ecole des femmes”
ในละคร ระคน ตัวตน มนุษย์: วรรณกรรม
กับนาฏกรรมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
วรรณคดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ว. วินิจฉัยกุล. 2544. **มณีราวี**. พิมพ์ครั้งที่3.
กรุงเทพฯ: เพื่อนดี.

วิทย์ ศิวะศรียานนท์. 2531. **วรรณคดีและวรรณคดี
วิจารณ์**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ศรีศักร วัลลิโภดม. 2536. “ชีวิตวัฒนธรรมกับ
ความเชื่อในสังคมไทย” ใน **มองอนาคต:
บทวิเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยนทิศทาง
สังคมไทย**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิภูมิปัญญา.

สันติ เสวตวิมล. 2546. **คินบาปพรหมพิราม**.
กรุงเทพฯ: สัจจะแห่งชีวิต.

สีฟ้า. 2519. **คุณหมอช่วยด้วย**. เล่ม1(ก) และ
เล่ม2(ข). กรุงเทพฯ: คลังวิทยา.

โสภาค สุวรรณ. 2537. **เงาพระจันทร์**. เล่ม1(ก)
และเล่ม2(ข). กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.

อัญชัน. 2547. **นางเอก**. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
_____. 2546. **มูมปากโลก**. ฉบับพิมพ์ครั้งแรก
(ก). กรุงเทพฯ: กายมารุต.

_____. 2550. **มูมปากโลก**. ฉบับ“เพิ่มเติม”
เนื้อเรื่อง (ข). กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
อานันท์ กาญจนพันธุ์. 2548. **ทฤษฎีและวิธีวิทยา
ของการวิจัยวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ:
อมรินทร์.